СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

РІК LIX. Ч. 300. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СЕРЕДА, 26-го ГРУДНЯ 1951. — No. 300. JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, DECEMBER 26, 1951. VOL. LIX.

П'ЯТЬ ЦЕНТІВ в Злуч. Дер. Америки СІМ ЦЕНТІВ Закордоном — Тел. „Свобода": BErgen 4-0807, 4-0237 — Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016 — FIVE CENTS in the U. S. of America SEVEN CENTS Elsewhere

УРЯДОВІ ЗАХОДИ ПРОТИ СТРАЙКУ

Вашингтон, 24 грудня. — Після розбиття переговорів між юнією сталеварів і власниками сталеварень у Питсбургу в справі наладнання заробітної платні, настала загроза страйку. Федеральна Служба Посередництва звітувала президентові Трумановi свої невдалі спроби погодити робітників із власниками, після чого президент видав заклик не припиняти праці, доки Рада Стабілізації знайде способи, як можна погодити під теперішній час постанову про втримування платень і цін продуктів на теперішній висоті. Провідні сталеварні прийняли такий мирний плян президента, одначе юнія не дала відповіді. Голова юнії сталеварних робітників Филип Морей заявив, що він мусить наперед порозумітися з своїми прибічниками в Питсбургу для відкликання страйку, який має охопити 700,000 робітників у підприємствах сталі й алюмінію. Тому, що самий Морей прихильно настроєний до пропозиції президента, ще не втрачена надія, що страйк може бути відкликаний. Якщо б юнія не послуха заклику президента, тоді президент може подбати про судову заборону страйку на 80 днів на підставі закону Тефта-Гартлі. Один з дорадників президента виявив в цій справі такий погляд: „Тепер сталь така важлива для оборонних змагань як золото. Ми не можемо дістати тепер стільки сталі, скільки нам потрібно, отже не можемо дозволити собі на втрату навіть одного дня в її продукції".

ПРЕЗИДЕНТ ТРУМАН в Білому Домі подивляє свій різдвяно-святочний „обід"—35-фунтового індика, подарованого йому головою Красвої Індичої Федерації, Р. М. Алпертом. Індик мав бути приготований в кухні Білого Дому і опісля відставлений літаком до Індепенденс, Мізурі, родинного міста президента, де він проведе Різдвяні свята.

МАДЯРСЬКІ КОМУНІСТИ ЗАСУДИЛИ 4 АМЕРИКАНСЬКИХ ЛІТУНІВ

Будапешт, Мадярщина. — Минулої неділі 23-го грудня тут відбувся одноденний „блискавичний суд над чотирма американськими пі-лотами, які становили залогу змушеного совєтськими літаками до висадки на мадярській території заблуканого американського літака, і кожного з них засуджено на три місяці ув'язнення або 30,000 долярів гривни за „порушення" мадярського кордону. Військовий суд рівночасно рішив сконфіскувати американський літак. В офіціяльному мадярському повідомленні сказано, що всі чотири літуни „призналися до вини", себто, що вони свідомо порушили мадярський кордон в повітрю, хоча всі їхні орієнтаційні інструменти були в порядку. Американський уряд в своїй ноті твердив, що літак був в дорозі з Німеччини до Югославії та збився з шляху. Літак був змушений до висадки совєтськими боєвими літаками в дні 19-го листопада. Залогу літака становили засуджені тепер: — капітан Джан Свіфт, капт. Дейв Гендерсон, сержант Джеймс Ілен та серж. Джеймс ДоФФ. В мадярвькому повідомленні про суд і засуд не подано терміну, в якому Злучені Держави мають вибрати між карою гривни або ув'язненням. Американський міністер в Мадярщині, Крисчієн Рандвел, заявив, що суд і засуд є для нього „повною несподіванкою", та що він нічого не знав де й коли має відбутися суд. Він відмовився будь-яких дальших коментарів на цю тему. Він теж відмовився від будь-яких вияснень на тему американського становища відносно суду та чи Америка заплатить наложену на літунів грошеву кару. В мадярському повідомленні сказано, що засуджені пілоти не могли дати „задовольняючого вияснення" на запити, чому вони мали на літаку більшу кількість парашутів та мапи України й інших підсовєтських територій. „Суд" відбувся кілька днів після того, як совєтський міністер Вишинський заявив в Генеральній Асамблеї Об'єднаних Націй в Парижі, що „наші судові і військові органи приділять відповідну увагу" цим американським літунам. Їх засуд був повною несподіванкою теж у Вашингтоні і в державному департаменті теж відмовилися від будь-яких коментарів, очікуючи дальших повідомлень з амбасади в Будапешті.

НОВА „МЕРТВА ТОЧКА" НА ПЕРЕГОВОРАХ В КОРЕЇ

ЧЕРВОНІ ВІДКИНУЛИ АЛІЯНТСЬКИЙ КОМПРОМІС В СПРАВІ НЕГАЙНОЇ ВИМІНИ ХВОРИХ ПОЛОНЕНИХ ТА ЧАСТИННОЇ ВІДБУДОВИ АЕРОДРОМІВ

Токіо. — На вчорашніх переговорах в Панмунджом в справі перемир'я в Кореї заіснувала нова „мертва точка", як комуністи відкинули аліянтську пропозицію щодо негайної виміни ранених і хворих полонених та компроміс відносно частинної відбудови аеродромів, обстоюючи свої домагання права на необмежену відбудову старих і будову нових аеродромів в Північній Кореї. Аліянтський представник заявив, що вчорашні наради обох підкомітетів, одного в справі виміни полонених і другого в справі контролі виконання постанов перемир'я, були „бурхливі, безуспішні і безнадійні." Єдине, в чому обі сторони погодились, це продовжування переговорів сьогодні. На аліянтську пропозицію негайної виміни хворих полонених, червоні заявили, що вони погоджуються на те, щоб виміні хворих дати першенство, але після підписання перемир'я. На нарадах в справі полонених прийшло до гострої виміни слів, коли аліянтські представники почали пригадувати червоним їхні власні повідомлення. На комуністичному списку подано тепер всіх — 11,559 аліянтських полонених, тоді коли в комуністичних повідомленнях вже в перших місяцях війни в Кореї подавано цю кількість на 65,363. Комуністи відмовились давати будь-які вияснення в тій справі. Зі свого боку червоні відмовилися теж прийняти аліянтське вияснення, що з усіх поданих на аліянтському списку 132,474 полонених комуністичних вояків 37,500 виявились льояльними громадянами Південної Кореї та не бажають собі повороту на комуністичну „волю". Комуністи теж не прийняли аліянтського запрошення відвідати табор полонених в Пузан і наочно перевірити вислід американської „чистки". Переговори в усіх цих справах згідно з попереднім договоренням, повинні бути закінчені до 27-го грудня.

ДАЛЬШІ ВІДКРИТТЯ В ПОДАТКОВИХ СПРАВАХ

Вашингтон. — Спеціяльна сенатська слідча підкомісія призвала Френка Нейтана на переслухання про спробу зібрати $500,000 на підкупство федеральних податкових урядовців, щоб вони закрили шахрайства деяких людей в податкових виказах. Крім того Нейтан сам переводив різні фінансові трансакції, при яких він неправно заробив $57,000 комісового під час продажу надвишки урядових матеріялів з часів другої світової війни. — Загальне слідство над зловживаннями в уряді, пляноване президентом, покищо не має добрих виглядів тому, що федеральний суддя Тамес Морфі, якого призвав Білий Дім на нараду, — як кажуть — відмовився прийняти головування в плянованій слідчій комісії, тому що йому не гарантують повновладности в цій праці. Інші поголоски такі, що президент має трудноші в доборі інших членів комісії для співпраці з Морфі.

СТАСЕН ПЕРЕДБАЧАЄ ПОВСТАННЯ НА УКРАЇНІ НА ВИПАДОК ВІЙНИ

Гаролд Стасен, якого аспірації на кандидата на президента з Республіканської партії датуються від двох каденцій, повернувся з відвідин ген. Двайта Д. Айзенгавера, з яким він мав порозумітися щодо партійної тактики перед наступними виборами на президента. При повороті він заявив, що своє становище він проголосить у четвер. Тим часом він сказав репортерам свої враження про положення в Европі, кажучи, що ген. Айзенгавер вдіяв чудо для піднесення настрою Західної Европи. Він теж висловив погляд, що в Европі не буде війни в 1952 р. А далі заявив Стасен таке: „Я вірю, що якби комуністи пішли агресивним нападом на Західню Европу в 1952 р., то вони зустрінуть негайно широко розгалужене повстання в Польщі, Чехословаччині, Угорщині і на Україні. Оці передбачуванння, як також і певність американської повітряної нищівної атаки — оце два відстрашуючі чинники для комуністичної атаки в 1952 році."

Ген. Дін тримав для себе „останню кулю"

Панмунджом, Корея. Приділений до комуністичних військ в Кореї кореспондент одної французької комуністичної газети поінформував тут аліянтських кореспондентів, що минулої п'ятниці відвідав ген. Вільяма Ф. Діна, командaнта 24-тої американської дивізії, що таємничо був „пропав в акції" на початку війни і тепер є на комуністичному списку полонених, та відбув з ним інтерв'ю. З цих повідомлень виходить, що ген. Дін в боєвій метушні, в якій він особисто брав найактивнішу участь, опинився поза ворожими лініями і впродовж 20 днів, в голоді і зданий виключно на свої сили, пробивався горами та поміж ворожими лініями назад до аліянтських позицій, задержуючи в пістолі „останню кулю" для себе, якщоб йому загрожував полон. В руки червоних ген. Дін попав підступно через зраду одного корейця.

ПОТРІБНО 17,500,000 ДОБРОВОЛЬЦІВ ДО ЦИВІЛЬНОЇ ОБОРОНИ

Вашингтон. — Адміністрація Цивільної Оборони звернулася до стейтових директорів, щоб вони завербували 17,500,000 добровольців для служби при цивільній обороні на випадок нападу атомовими бомбами з повітря. Адміністрація вважає, що на кожних 10,000 населення треба буде 1,500 осіб для рятунку в таких областях, які впадуть жертвою нападу. У першу чергу на напади виставлені промислові міста, і тому тут треба заздалегідь подбати про оборону й рятункову допомогу. Адміністрація попереджає, що на випадок нападу мають стати в пригоді духовники, лікарі, дентисти, медсестри й шпитальні доглядачки, експерти радіології, хемії, біології і працівники в департаментах здоров'я. До них мають пристати по 390 добровольців на 10,000 населення в містах, які зазначені як цілі нападу, і по 100 добровольців у сусідніх районах, які мають поспішити з допомогою потерпілим.

АМЕРИКА ПЛЯНУЄ СІМ БІЛЬЙОНІВ ДОПОМОГИ ДЛЯ ЗАКОРДОНУ

Вашингтон, 23 грудня. — Президент Труман, як кажуть, має намір звернутися до Конґресу вже найближчого місяця в справі асигнування семи більйонів на допомогу для закордонних країн, отже на один більйон менше, ніж в цьому році. У теперішньому бюджеті, який почав діяти 1 липня, адміністрація вимагала вісім з половиною більйонів, а на наступний рік ці видатки мали б досягти $7.28 більйона. Надія на зменшення видатків на ці цілі не здійснилася тому, що економічне становище Франції й Великобританії погіршилося останніми часами. Уряд Злучених Держав від себе дав зрозуміти аліянтам, що в Америці нема необмежених фондів, а крім того треба рахуватися з опозицією Конґресу й населення проти безупинних допомог закордон.

ОСТАТОЧНО ВИРІШЕНО СПРАВУ ПОЯВИ ТИЖНЕВИКА „СВОБОДИ"

Ню Йорк. Голова УНСоюзу і адміністратор В-ва „Свобода", Дмитро Галичин, заявив минулої п'ятниці на вечорі в Літературно - Мистецькому Клюбі, що справу видавання нового тижневика літератури, мистецтва і культури, як недільного видання „Свободи" вже остаточно перерішено, хоча дальші потреби технічної і редакційної підготовки нового видання не дозволять здійснити його вже з Новим Роком, як це початково пляновано. Тижневик, згідно з твердженням п. Галичина, мав би появитися найпізніше з початком березня, хоча не виключене, що він появиться вже з початком лютого. В короткому часі буде вирішена справа Редакції тижневика тоді буде проголошений вже теж термін його появи та почнеться збірка передплат. Понад 2,500 передплатників вже досі зголосилося, але з точних калькуляцій виходить, що 5,000 передплатників це є мінімум, що може запевнити появу тижневика, тому дуже важливо продовжувати кампанію збірки зголошень на передплату. Д. Галичин дав свої вияснення на вечорі, влаштованому Журналістичною Секцією при Л. М. Клюбі для обговорення „якого тижневика „Свободи" бажає собі читач. Д-р Л. Мишуга з'ясував коротко деякі розбіжності між можливостями, вимогами і потребами такого видання, а виразником думки читачів був проф. В. Чапленко, що видвигнув низку інтересних пропозицій щодо форми і змісту нового тижневика. Він вважає, що „універсальний" характер тижневика був би в теперішніх наших обставинах найбільш відповідний і потрібний. На цю тему розгорнулись опісля довші дебати, загальний перебіг яких буде поданий окремо. Зборами проводив голова Секції, ред. І. Кедрин.

34 ДІТЕЙ ЗАГИНУЛО ПРИ РІЗДВ'ЯНІЙ ЯЛИНЦІ

Тівувана, у Мехіко. — Із 400 дітей, зібраних довкруги Різдвяної ялинки, загинули 34, а покалічилося 98. Нещастя трапилося, коли діти й старші зібралися в старім будинку Колісею для влаштування вистави, з якої дохід мав піти на користь сиріт і бідних дітей. На сцені йшла вистава Різдвяної Містерії, в цей час загорілися декорації й ялинка. Серед паніки люди почали втікати єдиними дверми, які вели на на третій поверх кам'яної й сталевої будівлі. Вогонь шалів від год. 11:45 ночі до 4:30 ранку. Місцевість Тівувана віддалена на 15 миль від американського міста Сан Дієґо, звідки поїхало на виставу багато американських моряків.

УРЯД БРАЗИЛІЇ ЗА НАЦІОНАЛІЗАЦІЮ НАФТИ

Ріо де Жанейро. — Президент Хетуліо Варґас зажадав від Конґресу ухвали про націоналізацію нафтової промисловости. Внесений законопроєкт вимагає створення окремої нафтової аґенції з назвою „Бразилійська Нафта" з початковим капіталом з $500,000,000.

ВІДБУВСЯ 5-ИЙ З'ЇЗД О. О. Ч. С. У.

Ню Йорк. — Минулої суботи й неділі, 22-го і 23-го грудня тут відбувся в Беттовен Гол 5-тий Річний З'їзд Ороганізації Оборони Чотирьох Свобід України, що в цьому році обходить теж 5-річчя свого існування. З'їздом проводив один з ініціяторів та основників організації, інж. Евген Ляхович, якого обрано її почесним головою. Із звітів виходило, що організація має коло 2,300 членів, зорганізованих в 23 відділах в Нюарку, Ну Йорку, Клівленді, Бостоні, Гартфорді, Кон., Филаделфії, Пасейку, Шікаґо, Картереґ, Н. Дж., Йонкерс, Джерзі Сити, Бінгемптон, Н. Й., Балтімор, Амстердам, К. И., — Байон, Н. Д?., Елизабет, Н. Дж., Трентон, Н. Дж., Міннеаполіс, Мінн., Аллентавн, Па., Питсбурґ, Па., Бофало, Н. Й. і Перт Амбой, Н. Дж. Три дальші відділи є в стадії організації. Впродовж минулого року зорганізовано 5 відділів. — В програму зборів, крім звітів, дебат та формальностей, входили теж три доповіді: Є. Ляховича „Криза людини", проф. Ю. Бобровського — „Ідейно-політичний поділ світу й Україна" та ред. Б. Кравцева — „Ідеалізм чи матеріялізм в націоналістичній ідеології". В результаті з'їзду Ігната Білинського перевибрано головою організації, а до управи увійшли: Т. Качалуба, І. Базарко, Ю. Бобровський, Р. Борковський, І. Винник, О. Соколишин, Уляна Целевич, Є. Лозинський, С. Галамай, І. Подригуля, Т. Кордуба та М. Черецньовський. До Контрольної Комісії обрані: — М. Кормелюк, Г. Дутка, І. Новаківський та п-ні С. Шаран, а до Організаційного Трибуналу: М. Дужий, М. Утриско, Я. Гриневич, В. Пришляк та І. Галій. Зборами проводили Є. Ляхович, Д-р Галамай і П-ні Шаран, а секретаріювали М. Яремко і С. Олексів. У з'їзді взяло участь 92 зареєстрованих делеґатів та коло 400 гостей. І. Білинський в своєму звіті підкреслив важливість праці ООЧС в рямках УККомітету. В рямках з'їзду Український театр з Филаделфії під дирекцією Володимира Блавацького відіграв — у виповненій публікою вщерть залі Магеттен Пляза в неділю ввечорі дві драматичні картини Л. Українки: „Йоганна Жінка Хусова" та „На полі крови."

ЧЕРЧИЛ ЗАПРОПОНУЄ ПЛЯН ПЕРЕБУДОВИ ДЕМОКРАТИЧНОГО АЛІЯНСУ

Лондон. Тут в поінформованих колах вважають, що британські державні мужі, прем'єр Винстон Черчил і міністер закордонних справ Ентоні Іден, підчас своїх відвидин у Вашинґтоні та розмов з президентом Труманом в січні наступного року, запропонують теж відповідну перебудову теперішнього демократичного аліянсу в більш компактний, вистачальний та ефектовний союз. Ані Черчил, ані Іден не виявили ще своїх конкретних плянів в цій справі, але деякі висновки робиться з їхнього становища в поодиноких справах і з їхніх переконань. Оба вони не вірять в успіх „масової дипломатії" та в стратегічне плянування на публічних зібраннях. В цьому напрямку вони й пропонуватимуть реорганізацію і перебудову Атлантійського Пакту в його політичному і стратегічному аспектах.

118 ЖЕРТВ ШАХТАРСЬКОЇ КАТАСТРОФИ

Вест Франкфорт, у стейті Ілиной. — Зорганізована нашвидку акція для рятування вуглекопів, які були в секції, де вибухли гази, виявилася неуспішною. Хоч зроблено все можливе, щоб допровадити свіже повітря до місця катастрофи, проте нема надії, щоб там хтонебудь лишився живим. Урядові чинники думають, що це найбільша катастрофа від часу вибуху газів у шахтах в Матерс, у стейті Пенсилвенія в 1928 р., коли згинуло 195 шахтарів. У теперішній катастрофі передбачують 118 жертв. Досі підняли нагору 90 небіжчиків, що загинули від вибуху газів. На місце катастрофи приїхав з Вашингтону секретар внутрішніх справ Оскар Чапман і голова юнії шахтарів Джан Л. Луїс, щоб переконавися, яка причина нещастя. Приїхав теж директор Бюра Шахт при департаменті внутрішніх справ Джан Форбес і стейтові урядовці. Вони придумують способи для виключення таких нещасть на майбутнє в порозумінні з губернатором стейту. Досі нікого не врятували з секції, в якій скоїлося нещастя.

30-ЛІТНІЙ ЮВІЛЕЙ У.В.У. В Н ЮЙОРКУ

Ню Йорк. — Товариство Прихильників Українського Університету та Асоціяція Професорського Персоналу УВУ в Ню Йорку відзначили в неділю в авдиторії школи Вашинґтона Ірвінґа 30-літній 30-літній Ювілей Українського Вільного Університету окремим святом-концертом, в програму якого входили виступи хору „Думка", соліста-скрипаля В. Цісика, піяніста Р. Савицького і промови проф. Романа Смаль-Стоцького і проф. д-ра О. Андрушкова. Свято відкрив проф. д-р В. Лев. — Доповідь проф. Р. Смаль-Стоцького про Історію „Історію Українського Вільного Університету" познайомила зібраних в кількості коло 500 громядан з цею важливою українською високою науково-виховною інституцією, „хресним батьком" якої був великий демократ і чесний президент Тома Масарик, відплачуючи українцям за те, що Центральна Рада зробила для Чеських леґіонів.

ГОЛОВА „ЧЕТВЕРТОГО ПУНКТУ" ЗГИНУВ В ЛІТУНСЬКІЙ КАТАСТРОФІ В ІРАНІ

Тегеран, Іран. Д-р Генрі Г. Беннет, голова передбаченої т. зв. „четвертим пунктом" президента Трумана американської програми допомоги відсталим країнам, згинув вчора разом із своєю жінкою та двома десятками інших подорожних в катастрофі єгипетського транпортового літака недалеко іранської столиці. На літаку було 16 подорожних і 5 членів залоги. Катастрофа трапилася після того, як пільот літака не міг висадитися на тегеранському аеродромі через сильну мряку та втративши з ним контакт, і намагався вернутися назад до Боґдаду. Між подорожними було всіх вісім американців, шість іранців, один індонезець та один німець. Залогу літака становили єгиптяни. З перших повідомлень виходить, що катастрофа літака трапилася в наслідок сніговії, що не дозволила зробити висадки на тегеранському аеродромі. Вертаючись назад до Баґдаду, літак розбився в горах. Д-р Беннет та двоє інших преставників „четвертого пункту" були в службовій поїздці.

В АМЕРИЦІ

● **Розвівся з жінкою, щоб одружитися з 18-річною дівчиною 46-річний візник Джессі Тrості**, а розведена жінка вийшла заміж за батька дівчини, Фреда Меєрса. Стейтовий прокурор попередив, що почне судове слідство проти Тrості за деморалізування малолітніх. Він має сина, на два роки старшого від своєї нової жінки і дочку на два роки від неї молодшу.

● **Великі й менші кораблі прибувають до порту Ню Йорк** з запізненням на кілька днів. Корабель Квін Мері, що їхав з Савтгемтон, в Англії, спізнився на два дні. Причина спізнення — бурі на океані.

● **Бюджет стейту Ню Йорк на наступний рік обрахований більше ніж на більйон, а бюджет міста Ню Йорку на півбільйона долярів.** Половина стейтового бюджету йде на допомогу містам.

● **Згорів данський корабель Еріа на ріці Колумбія** коло місцевости Асторія, в стейті Ореґон. Загинуло 11 осіб, а врятувалося 114 осіб.

В СВІТІ

● **На цілому корейському фронті в аліянтських лініях тепер чути більше різдвяних колядок ніж стрілів** — повідомляють кореспонденти.

● **Грецький король помилував з нагоди Різдва колишнього німецького команданта Крети, ген. Александра Андрая**, засудженого на досмертне ув'язнення за воєнні злочини. Аліянтські окупаційні власті в Японії з цеї самої нагоди звільнили з в'язниць 86 японських воєнних злочинців.

● **Комуно-мадярський уряд заперечив англійське повідомлення про масакру 80 мадярських вуглекопів** в шахтах в місцевості Татабанія. Їх мали розстріляти за те, що вони організували повільне виконування виробничих норм.

● **Конференція вільних представників народів Центральної і Східної Европи** розіслала до всіх членів Об'єднаних Націй окремий меморіял про масові депортації населення з окупованих Совєтами країн, вважаючи це за народовбивство.

СВОБОДА SVOBODA
Український щоденник UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc.
at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
На рік	$10.00	One year	$10.00
На пів року	$ 5.25	Six months	$ 5.25
На три місяці	$ 2.75	Three months	$ 2.75
В Джерзі Сіті і закордоном:		Foreign and Jersey City Rates:	
На рік	$12.00	One year	$12.00
На пів року	$ 6.50	Six months	$ 6.50
На три місяці	$ 3.50	Three months	$ 3.50
Число з понеділка (з англійською частиною):		Monday'sissue (the Ukrainian Weakly, English language supplement):	
На рік	$ 3.00	One year	$ 3.00
На пів року	$ 2.00	Six months	$ 2.00

За кожну зміну адреси платиться 10 центів

За оголошення редакція не відповідає.

Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

ПРАВО БУНТУ

Департамент стейту подав до загального відома ноту, передану міністерству закордонних справ СССР, яка є відповідю на совєтський протест з 21 листопада в справі Акту Взаємної Безпеки. Як знаємо, Кремль найбільше налякався отих сто мільйонів долярів, що призначені, як він заявляє у своїм протесті, „на допомогу жертвам гніту". Американська нота стверджує, що того роду допомога належить до „традиційної політики Злучених Держав". Річ ясна, що тут мова про гніт в самих Совєтах, чи в їхніх сателітах.

Департамент стейту ствердив, що він нікого до ніякого бунту в Совєтах не намовляє і ніякого державного перевороту не підготовляє. Це тільки Совєти так діють у країнах вільного світу. Цими словами департамент стейту закинув Кремлеві, що це він не придержується умовин, накреслених у листуванні з 16 листопада 1933 року, як передумови дипломатичного визнання СССР Злученими Державами, підготовляючи державний переворот також і в Америці й помагаючи тим, які до цього змагають. До того департамент стейту нагадав ще Совєтам їхні агресивні акти, яких вони допускалися від закінчення Другої світової війни та які змусили вільний світ до самооборони. Якраз ці агресії спричинили повстання Північно-Атлантійського Пакту, як і таких фондів, проти яких Совєти тепер протестують.

Відповідь департаменту стейту не викликала більшого зацікавлення, бо не подала нічого нового й появилась аж місяць по совєтськім протесті. Коли ж йдеться про опінію американського народу в цій справі, то її можна було пізнати по тім, що писала преса зараз по совєтському протесті. Цей протест відкинено з обуренням як ще одно совєтське фарисейство та ще одну совєтську нахабність. Зате дійсно цікавою була та відповідь Совєтам, яку дав їм в Об'єднаних Націях американський представник, конгресмен Майк Менсфилд, демократ з Монтани, член Комісії для закордонних справ Палати Репрезентантів. Він, хоча демократ, завзято підпирав додаток до Акту Взаємної Берпеки республіканця Чарлза Керстена,, який відноситься до тих 100 мільйонів долярів, які так налякали Совєти. Обговорюючи в Політичному Комітеті Генеральної Асамблеї Об'єднаних Націй незаконність придержання в червоній Угорщині чотирьох американських літунів як шпигунів, якими вони не були, він спинився довше на „совєтській манії переслідування, що — як виглядає — обхопила цілий совєтський світ". „Десятки тисяч людей, які пробиваються через залізну завісу, мають право влучитися в акцію оборони вільної Европи, якщо собі цього бажають", заявив Менсфилд. Покликуючись на Декларацію Незалежности Злучених Держав він підкреслив, що ця Декларація визнає за народом право: змінити або усунути режими, або настановити нову владу. „Американський нарід не має найменшого заміру уневажнювати Декларації Незалежности", говорив Менсфилд, навпаки, „ми бажали б бачити той день, коли всі народи, що шукали азилю серед вільних націй, матимуть нагоду вернути спокійно до своїх домів і почати на рідній землі своє нове життя".

Така є американська відповідь в Об'єднаних Націях на совєтське обвинувачення Злучених Держав у творенні та піддержці „бунтів у Східній Европі", як і на те, що американські амбасади, як це твердив представник червоної Польщі, стали тепер „центрами злочинних, підривних акцій".

Вимога справедливости

Минулої п'ятниці обходив свої 72-гі уродини найбільший душогуб і злочинець в історії людства, Иосиф В. Джугашвіллі-Сталін. Пригадуючи цю „знаменну" річницю, американська преса інформує, що Сталін, як на свій вік, ще здоровий, тільки часом крутить його ревматизм та душить астма. А в совєтській та сателітській пресі вже від кількох тижнів перед цими уродинами ведеться скажена кампанія, щоб закріпощений нарід „зустрічав" це „свято" збільшеними „нормами" виробництва та більшою продукцією. Цілі газетні сторінки заповнюються „ентузіястичними" постановами недобитих і недомучених ще робітників, що обіцяють дати Сталінові на уродини більше вугілля, більше заліза, більше всіх інших виробів, не сподіючись за це для себе нічого більше, хіба більшої нужди та більшого страху і знущань, якщоб накиненої їм постанови не виконали.

Колишній совєтський полковник Георгій А. Токаєв, який раніше належав до найближчого оточення Сталіна та який недавно скористав із свого побуту в Берліні та втік до англійців, подає тепер в англійській пресі такі інформації про спосіб життя „вождя світового пролетаріяту". Сталін встає щойно коло 11-тої години рано. Впродовж найближчої півтори години прибічна служба вмиває, голить, чеше, масує і вбирає його та подає йому снідання. Коло год. 1-шої вполудне Сталін йде до приміщення Політбюра, приміщеного зараз біля його апартаментів в Кремлі, і там вислухує звідомлень свого заступника Молотова про краєві та закордонні події. Це триває до год. 4-тої й після того Сталін сам залишається в своєму бюрі та впродовж години вписує або передає телефоном інструкції поодиноким міністрам і „соратникам". В год. 5-тій вертається до своїх апартаментів, переглядає пресу або дивиться на висвітлювані для нього приватно фільми та кладеться на „короткий відпочинок". В год. 9-тій знову встає, їсть тоді обід і знову йде до Політбюра або до бюра Ради Міністрів та дає інструкції своїм підлеглим міністрам. Спати йде пізно в ночі, часом коло 3-тої години.

Подібне „пролетарське" життя ведуть теж інші совєтські „вожді", наживившись і розживившись на нужді, терпіннях, крові і каторзі закріпощених ними робітників і селян та цілого народу. Нічого дивного, що в таких обставинах, вважаючи тільки за гній і тяглову силу для себе всіх інших, вони мріють про запанування над цілим світом.

Доля закпила собі зі справедливости та вдержала при житті вже повних 72 роки найбільшого злочинця і душогуба Сталіна. Але якщо правда, що історія і доля справедливі, то цей душогуб, якщо в міжчасі не згине від караючої руки припадкового месника, може мати вигляди на те, що ще і астма його деякий час подушить і ревматизм покрутить. Бо вимогою справедливости було б, щоб він своєю смертю не вмер і щоб за всі свої безчисленні і безмірні злочини відповів перед міжнародним судом і заплатив ганебною смертю на шибениці, тільки тому, бо гіршої і більшої кари цивілізований світ не знає і не признає.

День народження короля

Лондон, 14 грудня 1951 р. 14 грудня королеві Юрієві VI. сповнилося 56 років. Після перебутої тяжкої операції, населення Великої Британії і цілої Спілки Народів, що визнає над собою символічно владу короля, тепер могло виявити свої симпатії до голови держави, який має титул — Dei gratia (з Божої ласки). Тисячі телеграм і листів прийшло до короля в 56 роковини його народження, з усіх кінців світу. Але найсердечніше згадували свого короля мешканці Британії в день його народження. Не було в Лондоні ніяких особливих парадів і торжеств, праця йшла своїм нормальним ходом у цілій країні. Проте можна було чути на вулицях і в ресторанах ім'я короля.

В Британській демократичній державі король належить до складових частин конституції. Протягом довгих століть королівська влада перебула в Англії різні зміни. Були в цій країні самодержавні монархи, як приміром, король Генрик VIII. В 17 віці англійці вели уперту боротьбу з королями з роду Стюартів за право парляменту рішати бюджетові і політичні справи. Ця боротьба набирала нераз кривавих форм. Так, король Карло I. Стюарт був покараний смертю р. 1649.

І в 18 столітті боротьба між парляментом і королями була часом гостра, але все кінчалася перемогою парляменту. Цьому розвиткові помогла випадкова обставина: король Юрій I. із Ганноверської династії, що прийшов на трон 1913 року, не знав англійської мови і не міг вести засідань уряду. Тому він передав головування в уряді одному з міністрів, як „першому міністрові. Із цього розвинувся той порядок, що король в Англії тільки „панує", але не править державою, і всі справи рішає уряд, який мусить завжди мати за собою більшість у парляменті. Король, за виробленим звичаєм, завжди йде з урядом і при відкритті парляменту, в тронній промові, проголошує програму уряду.

Перемозі парляменту в Англії сприяло те, що в цій країні не було численного війська. Постійна армія в европейських країнах була основою самодержавних монархій. Армія в Англії була завсіди мала, бо король не мав права, без згоди парляменту, давати гроші на військо.

Теперішній конституційний режим в Британії остаточно зформувався за довгого панування королеви Вікторії (1837-1902). Ця демократична монархія видержала пробу двох світових воєн і лишилася непохитна. Королівська влада має „декоративний характер", як влада президентів в демократичних европейських країнах. Але британці волюють мати дідичного президента (короля) і не мають охоти перейти до системи виборного президента. Льояльний до законів і державного ладу король може бути названий з повним правом першим громадянином країни. Таким є англійський король.

С. В.

СОРОМ СТАРШИМ

9. грудня ц. р. заля Стайвезент Гай Скул виглядала так, якби то був Народний Дім десь у Галичині: на сцені — діти-пластуни, на лавах — діти-пластуни, при білетах — пластуни, розпорядчики — пластуни.

І над всім цим пластовим рухом на сцені височить чудовий портрет Митрополита Шептицького, роботи Мороза. То пластуни влаштовують академію в честь Митрополита, якого вони вважають своїм покровителем.

Не самі тільки пластуни вважають Митр. Шептицького своїм покровителем. По приїзді в Галичину і на Волині, довелося мені чути нескінченні оповідання про Його широкий світогляд, прагнення єдности, добродійність і твердий український патріотизм. Не один знайомий розповідав мені із сльозами на очах про Його діяльність, не один знайомий підкреслював велику ролю Пласту у вихованні наших дітей на чужині.

Та здається, ці сльози вже виморозились у рефріджерейторах, а патріотизм притих, бо весь час іде на відвідування кіна, барів, на слухання радіо та телевізії.

В залі було скандально мало старших, які б підтримали і надхнули новою енергією пластунську братію. Коли б за кожною пластунською постаттю стояла і постать батька чи матері, — як би приємно і легко було тим пластунам працювати. Але ми старші, наклали на плечі пластунських братчиків і сестриць тягар виховання і розваги наших дітей, тягар стримування їх від впливу вулиці, тягар муравлиної праці і, зідхнувши із задоволенням, зраділи, що маємо час на свої власні розваги і відпочинок.

Основне оправдання батьків у тому, що не можуть добре доглядати своїх дітей — робота. Основне виправдування громадянства, коли воно не підтримує якихось громадських починань — робота. Основне виправдання батьків, що не можуть підтримати Пласт — робота. Так немов би ті братчики і сестриці пластові — якісь мільйонери, що не мають ніякої роботи.

Але на жаль, це не так: ці молоді хлопці і дівчата також працюють по „шапах" і фабриках, як і мами чи батьки. Ці молоді хлопці і дівчата так само втомлюються після восьмигодинної праці, як батьки, а може ще й більше, бо молодий організм не має багато сили. Ці хлопці і дівчата так само хотіли б витратити вільний час на розвагу чи відпочинок. Але замість того, вони біжать до пластових домівок, щоб там провадити працю з нашими дітьми, виховувати в них характер, і добру поведінку, і патріотизм, і ясність духа. Все це — полегшує мамам і батькам роботу над дітьми, над їх вихованням. Але мами і батьки не вважають, очевидно, що пластунським виховникам належиться від них якась подяка, якась моральна і матеріяльна підтримка!

І до того, хто такі ці самі батьки і мами? Чи вони сиділи на якихось мастках вдома, що тепер раптом почали стогнати вд роботи? Чи не мусів кожний українець в Галичині тяжко працювати, щоб прожити? Чи щоденна турбота за завтрішнім днем не висушувала там голову батькові чи мамі? І то значно більше, ніж тут в Америці, з її надміром краму і харчів і з великою можливістю заробітку? Звичайно, мало хто працював там фізично, але мами і батьки-дітей від 8—10 років здебільшого є саме в розцвіті життя і сили, і організми їх можуть легко пристосуватися до фізичної праці.

Я ще не чула, щоб на якомусь весіллі, святкуванні дня народження тощо забракло гостей через те, що люди були надто стомлені і не прийшли. А на весілля треба нести подарунок, а за гостину відповісти гостиною, що коштує далеко більше, ніж той доляр, якого тепер звичайно дають на громадських святах. Отже, справа і не в утомі, і не в браку грошей. Справа лежить глибше — у тому демобілізаційному настрої, який запанував серед частини нашого громадянства, справа у пасивності, для якої підшукуються різні виправдання.

Але не сміє бути пасивности там, де справа йде про Україну і дитину — саме про те, над чим працюють і що ставлять у своїй програмі пластуни.

З листів різних мам, що надходять до ОУЖ, я часто вичитую розпач доброї мами над тим, що вона не може дати потрібного щоденного догляду і виховання своїй дитині. Пласт є єдина виховна установа, що виховує дітей практично в щоденній невтомній і самовідданій праці. Його мусимо підтримати, йому треба допомоги — як моральної, так і матеріяльної. Для того створено, з ініціятиви частини батьків, товариство ПЛАСТПРИЯТ, яке і має на увазі пробудити і оживити в серцях наших громадян приязнь і підтримку для Пласту. Від громадянства пластуни хочуть дуже небагато: підтримати їх почини культурні і виховавчі своєю участю і присутністю та створити навколо Пласту той міцний мур громадської опіки, яким він користувався на батьківщині.

Ці хлопці і дівчата, у віці від 15 і вище, що віддають свій час і сили на службу Україні і дитині, чекають цього від нас і велика ганьба буде нам, коли ми не виправдаємо їхніх надій.

Л. І.

М. В. Дольницький

Без політичного центру — нема европейської армії

Завдання створити европейську армію під однією командою, що його доручено ген. Д. Д. Айзенгаверові, натрапляє на нові труднощі. Поїздка ген. Айзенгавера до Вашингтону, як це тепер звітують, і його виступ на конференції комісії плянування 12-ох держав Північно - Атлантійського Договору, недавно в Парижі, мали на меті звернути увагу членів Північно-Атлантійського Пакту на те, що дотеперішні зусилля створити сильну европейську армію не вдаються в такій мірі, як цього вимагає сучасність з таких причин: европейські держави призначили надто недостатні фонди на потреби оборони, без німецьких дивізій армія Европи не зможе сповнити свого завдання, брак єдиного політичного проводу зв'язує руки аліянтській Европейській Команді.

Ген. Айзенгавер домагається більших грошових сум від европейських держав на цілі оборони. Франція та низка інших менших держав раді б мати сильну европейську армію, але побоюються, що надто велике обтяження їхніх бюджетів на цілі оборони може довести до ще поважніших як це є тепер, внутрішніх потрясень. Марево ще більшої нужди, з якої ці держави ще не вилікувалися після 2-ої світової війни, мариво інфляції і мариво політичних комплікацій спричинюють щораз голосніші виступи опозицій проти надто широкого видавання грошей на армію та зброю. Прислухаючись до цієї критики серед політиків европейських держав та преси, ген. Айзенгавер заявив, що „можна розуміти цю софістичну та цинічну критику", та проте без виконання його пропозицій, держави Півн.-Атлантійського Пакту не досягнуть мети.

Ген. Д. Д. Айзенгавер плянує, що до половини 1952 року, европейська армія повинна б мати 43 дивізії. Ця европейська армія мусить бути добре озброєна і вишколена, бо її потенційні противники, СССР і сателіти, мають готових до атаки: СССР — 25 дивізій зараз і 300, що їх можна б змобілізувати за 30 днів, сателіти — 50 дивізій.

В склад европейської армії входили б: 14 французьких дивізій, 12 німецьких дивізій, 12 італійських дивізій, 6 англійських дивізій, 5 дивізій держав Бенелюксу, 6 американських дивізій. Якщо б дійсно вдалося включити до европейської армії 12 німецьких дивізій, тоді ця армія мала б 55 дивізій. Захід числить ще на такі протисовєтські військові частини: Югославія — 30 дивізій, Туреччина — 30 дивізій, Греція 10 дивізій. Таким чином, за пляном аж у половині 1954 року Европа мала б 125 дивізій.

ЗДА, що вже видали в Европі 12 більйонів дол. в рямцях пляну Маршала, зобов'язані ще видати 5,1 більйонів дол. на зброю, доставивши 75% всього воєнного матеріялу. Европейські держави зобов'язані видати в наступні три роки 10 більйонів на озброєння, з цього Англія 4,200 більйонів, Франція 2,100 біл., Італія 400 міл., Бенелюкс 382 міл., Туреччина 214 міл., а решту інші держави.

Життєвий рівень европейських держав, навіть Англії та Франції, знизиться ще більше, Італія може дійти до катастрофи. Та ген. Айзенгавер підкреслює, що для добра Европи

(Закінчення на ст. 3)

Д-р Володимир Ґалан,
Екзекутивний Директор ЗУАДК

Досягнення і Завдання ЗУАДК

(Звіт на Третіх Загальних Зборах)

2)

Сама організаційна праця велася, як уже згадано, на українському і міжнародному теренах за посередництвом і при допомозі названих представництв та урядів. Здаючи собі справу, що головною базою нашої праці залишається американсько - український загал, ЗУАДКомітет сликував час до часу конференції представників нашої преси та за їх посередництвом з одного боку інформував наше громадянство про кожночасний стан і працю, а з другого боку мобілізував цей загал до участи і піддержки в цій праці. Проте мушу ствердити, що ця організаційна акція серед американсько-українського загалу в звітовому часі вже не мала такого розмаху, як в попередніх періодах. Бо як в звіті на Других Загальних Зборах ми могли подати, що в наших громадах за звітовий час відбулося понад 3,000 віч і зборів в справах ЗУАД Комітету і його акції, то в теперішньому періоді Комітет обмежувався вже тільки до припадкових виступів та проголошень і закликів в пресі. Це не тільки тому, що справа ЗУАДКомітету вже для кожного була відома і ясна, але насамперед з тої причини, що Комітет приступив до спільної акції Українського Народного Фонду та зрікся окремих збірок на свої цілі.

З тим більшою енергією велася наша організаційна праця на американському та міжнародному теренах. Ми було в постійному, майже щоденному зв'язку з урядовою Комісією Переміщених Осіб у Вашингтоні й не занедбували жадної нагоди, щоб здобути для нашої акції відповідну піддержку уряду і Конґресу Злуч. Держав. Для характеристики результатів цеї акції ЗУАДКомітету згадаю тільки факт, що передані представником Д. П. Комісії наші аргументи перерішили в Конґресі Злучених Держав в березні цього року ухвалу нового іміграційного закону, на підставі якого встановлено нову інтерпретацію відомого закону МекКарона про внутрішню безпеку та дозволено на переселення до Злучених Держав теж тих втікачів, що колись були змушені належати до тоталітарних партій.

Переселенча акція.

Переселенча акція ЗУАДКомітету в звітовому часі була найбільш успішним жнивом праці Комітету й тої масової моральної і матеріяльної піддержки з боку нашого свідомого громадянства, яку він мав від початку свого існування. Дотеперішня наша переселенча акція в цифрах виглядає так:

ЗУАДКомітет переслав за посередництвом Д. П. Комісії у Вашинґтоні ашуранси для 19,474 родин українських скитальців в Німеччині і Австрії. Крім того, через департамент стейту вислано відповідні іміґраційні ашуранси: 149 для наших скитальців в Англії, 17 в Бельгії, 44 у Франції, 16 в Шанхаю, 2 в Іраін, 1 в Еспанії, 1 у Венесуелі, 1 в Голандії і 1 в Тунісі.

На ці ашуранси по день 1-го жовтня ц. р. приїхало до Злучених Держав 26,793 нових іміґрантів. они приїхали на 243 кораблях і 215 літаках. Кораблі причалювали в головній мірі до порту в Ню Йорку а частинно до Бостону і Ню Орліну, так, що головний тягар перебрання опіки і висилки новоприбулих на місця призначення двигали на своїх плечах наші Переселенчі Осередки в тих місцях. Новоприбулі розміщені в усіх 48 стейтах Злучених Держав, хоча більшість з них зосереджена в східних і центральних стейтах. Для розміщення і опіки новоприбулими діяло в звітовому часі 79 переселенчих осередків і переселенчих агенцій ЗУАДКомітету в усіх більших американсько-українських громадах. Кошта переселенчої акції виносили $272,609.37. На переселенчі цілі, зглядно транспорт іміґрантів на наші анонімні ашуранси ми одержали безпроцентову позичку в сумі 100,000 долярів.

Шановні Пані і Панове! Історії тої справжньої епопеї, що криється за цими короткими цифрами переселенчої акції Вашого Злученого Українського Американського Допомогового Комітету не можна списати в жадному звіті не тільки на двох десятках, але й на багатьох сотках сторінок паперу. Це справжня історія, яка не тільки рятує майже три десятки тисяч високовартісного українського елементу, але й дає багатобічний вклад в загальне українське змагання, кінцевою метою якою є воля! Дозвольте дати Вам тільки загальну характеристику тої акції, в якій, правда, не було стрілів і трупів, не було теж героїв, але яку тим не менше можна б назвати частиною суцільної визвольної акції, яку веде сьогодні світ та в якій Україна займає таке видне місце.

Переселенча акція переходила кілька своїх фаз, як щодо законодавства, так і його інтерпретації і здійснювання. Я не потребую пригадувати Вам початкові труднощі, бо вони в свій час були темою майже щоденних закликів ЗУАДКомітету в нашій пресі. Зразу поведено безприкладну в нашому громадському житті кампанію за збіркою ашурансів. Як це не давало бажаних результатів, пішла кампанія серед американців в американській пресі, господарських кругах, включно з відомими вже Вам договорами ЗУАДК зі стейтовими властями Меріленду, Вісконсін, Пенсилвенії та інших стейтів. Комітет натрапив на, здавалося, непереможні труднощі, на безліч тих труднощів, від урядової формалстики починаючи, а на киданні йому зайвих таки українських колод під ноги кінчаючи. Але всі ці труднощі були переможені, всі колоди усунені. Своєю працею і своїми зусиллями Комітет добився того, що його переселенчі можливості вже надовго перед закінченням переселенчого закону не були нічим обмежені. ЗУАДКомітет вже в половині цього року мав право і був встані переселити до цеї країни з таборів в Німеччині і Австрії кожного українця, що відповідав вимогам іміґраційного закону. Я не можу окремо не відмітити, що заслуга такого розвитку припадає однаково, як на централю ЗУАД Комітету в цій країні, так і на його представництво в Европі. Для заокруглення цеї тільки дуже загальницької характеристики нашої пеерселенчої акції згадаю, що в урядовій статистиці ЗУАДКомітет стоїть на 2 місці щодо кількости спроваджених скитальців, але аж на останньому щодо витрачених на свою адміністрацію фондів.

(Продовження буде).

ВІД ВАШОГО ЗГОЛОШЕННЯ ПЕРЕДПЛАТИ ЗАЛЕЖИТЬ ПОЯВА НОВОГО ЛІТЕРАТУРНО-МИСТЕЦЬКОГО ТИЖНЕВИКА „СВОБОДИ". ВИШЛІТЬ ЙОГО НЕГАЙНО!

СФУЖО НА НОВОМУ ЕТАПІ

Коли в 1948 р. зібрався у Филаделфії Український Жіночий Конгрес, його метою було заманіфестувати перед світом єдність українського жіноцтва, та його становище у боротьбі проти московсько-большевицького окупанта. Українське жіноцтво заявило себе по боці демократії та привітало консолідацію українських політичних сил на еміграції в Українській Національній Раді.

Під час нарад конґресу виринула потреба створення умандатованого осередку, що був би виразником думки українського зорганізованого жіноцтва. Ним стала Світова Федерація Українських Жіночих Організацій (СФУЖО) із сеньйоркою жіночого руху Оленою Кисілевською на чолі. Головні її завдання — координувати працю жіночих організацій, заступати і бути репрезентантом українського жіноцтва перед власним громадянством та перед міжнародніми жіночими організаціями.

На конґресі вибрано тимчасову управу СФУЖО, завданням якої було — наладнати діловодство Федерації та підготовити нові вибори. Велика маса жіноцтва знаходилася ще в переселенні і деякі жіночі організації щойно творилися. Тимчасова управа СФУЖО піддержала їх порадою та вказівками. Це й протягнуло трохи речинець виборів управи, які переведено кореспонденційним шляхом.

Дев'ять жіночих централь творять Світову Федерацію Українських Жіночих Організацій. Розсіяні по всіх континентах, вони творять велику сім'ю українського зорганізованого жіноцтва та включають її активно в боротьбу за визволення. Єдність виступу та одностайність завдань являється головним осягом цього жіночого об'єднання.

Для з'ясування сил подамо нижче в поазбучному порядку країн коротку характеристику згаданих дев'яти централь, що творять Федерацію.

Союз Українок Америки — це могутня жіноча централя, що має за собою вже 26 літ існування. Праця її розгалужена в 60 відділах, іде головно над громадським виробленням членок та допомоги Рідному Краєві й скитальщині. В останньому десятилітті СУА розробляє також видавничі завдання, видаючи журнал „Наше Життя" та переклад творів Лесі Українки англійською мовою. Союз Українок Америки є членом Генеральної Федерації Жіночих Клюбів, де репрезентує американок українського роду.

Український Золотий Хрест в Америці постав на початку 30-тих років, як відгук на потреби Рідного Краю у визвольній боротьбі. Збірки на інвалідів та політв'язнів, а головно піддержка Карпатській Україні були головним завданням товариства. Під сучасну пору УЗХ підготовляє членок до помочі в хвилинах остаточної розгри.

Об'єднання Українських Жінок в Англії відбуло недавно свої треті загальні збори. Централя товариства є в Лондоні, 9 осередків діє в краю. Особливу увагу приділює тепер праці над дітворою. Існує тут школа української вишивки, яку відвідують українки й англійки. ОУЖ перевело анкету про економічне положення української жінки в Англії, що буде використана в пресі.

Союз Українок Австралії. Жіночі гуртки, що створились були в початках переселення, репрезентували жіноцтво в міжнаціональних імпрезах. По довших заходах об'єднались у червні ц. р. в окрему самостійну організацію. СУАвстралії намітив широкий плян праці, в якому чільне місце мають зв'язки з австралійськими жіночими організаціями та культурно освітня діяльність.

Союз Українок Арґентіни відбув у цьому ж році свої треті річні збори. Головний натиск кладе у своїй праці на культ. освітню ділянку. Впроваджує в Арґентіні традиційні наші імпрези, перевів показ ноші та виставку народнього мистецтва. Веде інтенсиву відчитово-клюбову роботу.

Жіноча Секція при УДК в Бельгії гуртує жінок вуглекопів, що розсіяні в цілій країні. Крім звичайної праці жіночої організації, Секція причинилась у значній мірі до виступу СФУЖО на Різдвяному базарі Світового Союзу Матерів (М. М. М.) в Парижі у 1950 р. Під цю пору Секція переходить реорганізацію у зв'язку з виїздом більшої кількости родин із Бельгії.

Організація Українок Канади ім. О. Басараб — це велика жіноча централя, що святкувала недавно своє 15-ліття. Осідок централі є у Вінніпеґу, де й виходить журнал „Жіночий Світ". ОУК присвячує багато уваги збереженню молоді, чого доказом є основування й ведення дитячих садків. ОУК є членом Жіночої Національної Ради в Канаді, де репрезентує канадійок українського роду.

Об'єднання Український Жінок у Німеччині перевело впродовж 6 літ свого існування широку працю поміж жіноцтвом скитальщини, об'єднуючи жінок із різних земель України. Піддержувало жіноцтво під час загрози репатріяції, перешколило його для виїзду і підготувало переселення вдів, що його згодом перевело СФУЖО.

Об'єднання Українських Жінок у Венесуелі. Через особливі умовини в Каракасі (громадське розбиття) воно не розвинуло широкої роботи, а обмежилось традиційними імпрезами. Ідуть заходи коло влаштування дитячого садка.

Згадані дев'ять централь вибрали тепер нову Управу, що з хвилею проголошення входить у свої права й обов'язки. На чолі Федерації стоїть і далі заслужена сеньйорка жіночого руху *Олена Кисілевська*, що живе в Канаді. Канцелярія СФУЖО знаходиться в Филаделфії, ЗДА, де живе урядуюча містоголова п. Олена Лотоцька і більшість референток.

Склад новобраної Управи:

Олена Кисілевська — голова; Олена Лотоцька — містоголова, ЗДА; Євгенія Ситник — містоголова, Канада; Зінаїда Витязь — містоголова, Европа; Ніна Онацька — містоголова, Півд. Америка; Ірина Пеленська — містоголова, Австралія; Амалія Рублева — секретарка; Олена Залізняк — референтка зв'язків; Ірина Павликовська — референтка фінансів; Віра Шпаківська — референтка культ. освітня; Стефанія Пушкар — референтка нар. мистецтва; Лідія Бурачинська — референтка преси.

До Контр. Комісії увійшли: пп. Анастазія Вокер, Стефанія Грицко і Кекилія Гардецька.

Лист до Редакції

ПРО ЗАСНУВАННЯ БЮРА ПЕРЕКЛАДАЧІВ

Всебічне освітлення української справи перед американським суспільством вимагає не лише методів усної розмови, але також виступів на сторінках американської преси.

Опанувати в достатній мірі англійську літературну мову зважаючи на специфіку зворотів останньої, різко відмінну від зворотів української мови дуже важко для недавноприбулих еміґрантів.

А в окремих випадках конче необхідним є виступити на сторінках американської преси.

Для конкретизації наведу кілька прикладів з власної практики:

В місцевій американській газеті було опубліковано статтю явно тенденційного характеру про боротьбу поневолених народів проти большевизму.

Перераховуючи народи, які ставлять опір большевизмові (без висвітлення останнього як окремої форми московського імперіялізму), автор (або автори) жодним словом не згадали про визвольну боротьбу українського народу.

Перечитавши цю статтю, я вирішив негайно зареагувати. Але володіючи на письмі англійською мовою лише в обсязі достатньому для приватного або ділового листування, я не мав змоги написати бодай короткого листа-статті до редакції. Написавши таку українською мовою, я звернувся до кількох старих іміґрантів з проханням перекласти її на англійську мову. Але жадний з них не був спроможний зробити цього.

Тоді звернувся до одного з редакторів нашого українського часопису. Але він ані відповів, ані статті не повернув.

Другий випадок:

Я, як науковець, обраний двома американськими науковими товариствами дійсним членом.

Обидва товариства видають свої журнали й запрошують мене подати статті... Зайвим казати, що такі статті спричинились би до популяризації української науки.

Проте для мене є неможливим писати зараз наукові статті в англійській мові, тим більше, що тут доводиться зважати не тільки на специфіку англійської мови, але й на термінологію.

Певний того, що в подібному стані є сотки й тисячі наших людей.

Єдиним виходом з цього становища є заснування бюра перекладачів при одній з наших організацій. На мою думку найкраще це було б зробити заснувавши таке бюро при УКК.

За обслуги можна було б побирати невелику платню. Гадаю, що заснування такого бюра багато спричинилося б для всебічного висвітлення української справи перед населенням англомовної частини американського континенту.

Володимир Петрівський
Елмайра Гейз, Н. Й.

Управа Товариства Українських Інженерів просить помістити понижче спростування.

В Календарі Народного Союзу, який редаґує редакція „Свободи", у статті п. Кедрина про організації нових іміґрантів подані невідповідаючі дійсності інформації про нашу організацію. Товариство Українських Інженерів в Америці існує від 1948 року як самостійна професійна організація і ніколи секцією „Самопомочі" не було. Товариство має 270 членів-інженерів різних спеціяльностей, які переважно працюють у своєму фаху, та має відділи в Дітройті, Филаделфії і Шікаґо. Товариство видає щомісяця літографовані Вісті Товариства Інженерів та має свою домівку при 208 Е. 6 вул. Ню Йорк. Головою Товариства є інж. Лепкалюк.

За Управу Товариства інж. М. Лепкалюк.

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ У. Н. СОЮЗУ!

ВІПОВІДЬ НА ІМПЕРІЯЛІСТИЧНУ АКЦІЮ РОСІЙСЬКИХ ЕМІҐРАНТІВ

Конференція 30 листопада 1951 р. у Мюнхені під головуванням члена Виконавчого Органу Української Національної Ради.

30 листопада 1951 р. в Мюнхені відбулася „Конференція Народів Східньої Европи, Кавказу і Туркестану". Перед конференцією відбулося кілька засідань представників усіх національностей для узгіднення плянів спільної дії, а організуванням конференції займалося спеціяльно обране Бюро, до якого від українців увійшли заступник голови Виконавчого Органу УНРади інженер Дмитро Андрієвський, як голова, та член В.О. ред Микола Лівицький.

В конференції взяли участь представники 9 поневолених народів СССР, а також запрошені чужоземні гості (американці, німці, представники перебуваючих за „Залізною заслоною" народів т. зв. сателітних держав й інші) та кореспонденти німецької й інтернаціональної преси.

Конференцію відкрив привітальним словом голова Бюра інж. Дм. Андрієвський і передав головування, згідно з постановою представників національних груп, ред. М. Лівицькому. За президіяльним столом зайняли також місце голови всіх національних делеґацій, а саме: від Азербейджану — М. Кенґерлі, від Білорусі — В. Бортнік, від Грузії — А. Кордзая, від Ідель-Уралу — М. Велі Айтуган, від Козаків — І. Безуглов, від Криму — А. Сойсаль, від Північного Кавказу — С. Шадов, від Туркестану — д-р Батир, від України — М. Воскобійник.

Від українців були присутні численні гості і журналісти. Офіційну українську делеґацію, до якої входили інж. С. Довгаль, проф. Ю. Бойко, проф. О. Юрченко і д-р Дм. Ерстенюк, очолював ред. М. Воскобійник, секретар Української Національної Ради.

Розпочинаючи працю конференції вступною промовою, ред. М. Лівицький ствердив, що метою її є „зайняти спільне становище до найновіших політичних подій, які торкаються наших країн і їх майбутнього, та засвідчити нашу солідарність у всіх цих питаннях не тільки перед нашими народами, але також перед усією світовою опінією". Він зазначив, що поневолені неросійські народи СССР борються за відновлення своїх незалежних національних держав і рішуче протиставляться всяким заходам в напрямку включення цих країн, після упадку комунізму, до якоїсь майбутньої покомуністичної Росії, „яка на взірець царського і комуністичного минулого, могла б продовжувати політику національного поневолення супроти неросійських народів". Ред. М. Лівицький закінчив свою промову урочистою заявою, що поневолені неросійські народи СССР ніколи і при жадних обставинах не припинять боротьби за свою свободу і незалежність.

Після вичерпного реферату інж. Дм. Андрієвського на тему „Советська держава, поневолені народи і міжнародня політика", секретар конференції, представник Ідель-Уралу п. Султан, прочитав прийняті на одному з попередніх засідань резолюції. Голови всіх національних делеґацій в коротких промовах приєдналися від своїх національних груп до предложених резолюцій, після чого голова конференції проголосив їх за остаточно схвалені.

Резолюції конференції підкреслюють прагнення поневолених неросійських народів СССР до відновлення своїх незалежних держав і гостро осуджують розкладову діяльність об'єднаних в „Совєте Визволення Народів Росії" російських еміґрантів, які не мають права виступати від імені неросійських народів. В резолюціях міститься заклик до вільного світу — підтримати поневолені народи в їх боротьбі проти російсько-комуністичного імперіялізму і сприяти їхньому входженню до родини вільних народів згідно з принципами Атлантійської Хартії.

З привітальними промовами виступали представники лотишів, словаків і чехів, які висловили свої симпатії до визвольної боротьби неросійських народів СССР. На цьому головуючий закрив конференцію, дякуючи всім присутнім за участь і стверджуючи, що виявлена на конференції солідарність поневолених народів дасть їх представникам нові стимули для праці і боротьби за визволення.

Конференцію, в якій з українського боку взяли чинну участь представники Української Національної Ради, треба вважати за рішучу й тверду відповідь поневолених народів на акцію російських еміґрантів з СОНР, які використали недавню конференцію у Вісбадені в своїх пропаґандивних цілях, неправдиво заявляючи, ніби поневолені народи погодилися на співпрацю з СОНР. Мюнхенська конференція виявила, що справжні національні представництва поневолених народів твердо стоять на самостійницьких позиціях і відкидають всяку угоду з російськими імперіялістами.

(Укр. Інформ-Бюро)

РІЗДВ'ЯНИЙ ДАРУНОК ДЛЯ ДІТЕЙ

Найкращий дарунок для наших дітей — це цікава рідна книжка. На Різдвяні Свята цього року наші діти — дошкільники та учні молодших клясів народної школи можуть дістати від своїх батьків такий справді найкращий подарунок.

Це дві книжки: перша — „ЗИМА" — збірник для дошкільників, упорядкувала Марія Юркевич, видало Об'єднання Працівників Дитячої Літератури; друга „МОВО РІДНА!" новий український букварчитанка, опрацював І. Корицький, видало В-во „У світі".

На 40 сторінках збірника „Зима" уміщено багато цікавих матеріялів: вірші І. Франка, О. Олеся, Олени Пчілки, Р. Завадовича, Л. Полтави, Ніни Калюжної, К. Перелісної, народна казка про Мороза, оповідання О. Єфименкової про Свят-Вечір на Україні та інші різдвяні оповідання. Є тут і дитячі пісні з нотами: „Ялинка" (муз. Степ[illegible]ка), „Ялиночка"; є тут і маленькі дитячі п'єски, інсценізації, сценки: „Святий Миколай", „У лісі на ялинці" Ніни Калюжної, „Срібна зірочка" (того ж автора); є тут і рухливі гри: „Дід Мороз", „Ми маленькі українці"; є тут і спокійні гри: „Мовчанка", „Чорне і біле", „Подорож".

Отже бачимо, що цей збірник охоплює дуже цікавий і різноманітний матеріял, що може служити для різних цілей: для самостійного читання, для батьків, що читають маленьким дітям, для влаштування дитячих свят з деклямаціями і інсценізаціями, для вчителя в його щоденній практичній праці, для керівника дитячого садочку. Тому книжечка ця буде в пригоді кожному, хто має справу з вихованням дітей. Обкладинка і заставки праці художника Петра Холодного прикрашають цей збірничок. Ціна його невисока — 50 центів. Замовляти можна у Видавництві ОПДЛ — G. Tyszczenko, 164 E., 127 St., New York 35, N. Y.

Друга книжка „Буквар-читанка" має 192 сторінки. Складається вона з трьох частин: 1. Посібник для учнів англомовних шкіл. Діти, що знають основи англійського письма, легко можуть засвоїти українську абетку, користуючися цим посібником. 2. Буквар. Кожен може легко навчити дитину грамоти за цим букварем, складеним за всіма вимогами сучасної методики. 3. Читанка. Зміст читанки бере до уваги особливі умови місцевого американського життя і одночасно подає багатий матеріял для ознайомлення наших дітей з Україною, з її природою, культурою, історією та з тяжкою сучасною дійсністю.

Замовлення на обидві книжки приймає Адміністрація газети „Свобода".

БЕЗ ПОЛІТИЧНОГО ЦЕНТРУ — НЕМА ЕВРОПЕЙСЬКОЇ АРМІЇ

(Закінчення зі сторони 2-гої)

і з думкою про її свободу, треба буде піти на найдальші жертви в особистому житті. Він вказує, що і Америка сильно відчуває тягар зобов'язань, спричинений більшим її вкладом в грошах і зброї для европейської армії.

Коли додати до цього захитану економіку Европи, ми матимемо повну картину, в яких умовах доводиться Европі готуватись до оборони.

Є ще друга важлива справа, яка сильно турбує ген. Айзенгавера: недостача єдиного політичного проводу, складеного з членів Північно-Атлантійського Пакту, із авторитетним Европейським Міністерством Оборони. В своїх намаганнях створити европейську армію та в спробах здійснити заплянноване ген. Айзенгавер мусить звертатися до кожного уряду. Як повідомлено в пресі, Америка задумує на конференції міністрів закордонних справ держав Північно-Атлантійського Пакту в Лісбоні, в лютому 1952, висунути пропозицію створення єдиного політичного проводу Европи. Цей своєрідний міжнародній, перший в історії, уряд мав би мати всі повновласті, що потрібні для успішного ведення підготови оборони і війни. Проблема єдиного політичного европейського Центру, яка на думку ген. Айзенгавера має рішальне значення для успіху оборони Европи, більш скомплікована, як проблема бюджету на оборону. ЗДА уважають, напр., що Англія повинна об'єднатися політично з усіма державами Европи, але без ЗДА. Англія знову ж уважає, що Европі потрібне політичне тіло, але без участи Англії. Франція хоче, щоб у цьому европейському парляменті засідали всі, включно з Америкою, але з виключенням Німеччини.

Першим кроком до створення европейського уряду є вже діючий Політичний Секретаріят, що в ньому працює в допомогу ген. Айзенгаверові, 350 найвизначніших знавців европейських військових та економічних знавців, які проте не мають найважливішого, авторитету видавати рішення. Це тільки дорадче тіло.

Ген. Д. Д. Айзенгавер рішуче підкреслює, що його намагання створити сильну і боєздатну армію не вдадуться, якщо він не матиме єдиного політичного проводу. Цю проблему прийдеться державам Північно-Атлантійського Пакту якнайшвидше розв'язати.

ПОВІДОМЛЕННЯ

Зближається кінець року, а тимсамим і цей час, коли то У. Н. Союз робить підсумки своєї цілорічної праці, та переводить замкнення всього діловодства. Тому, щоб уможливити головній канцелярії У. Н. Союзу поробити замкнення на час, прохаємо всі відділи У. Н. Союзу прислати цього місяця членські вкладки скорше ніж це звичайно буває. Зокрема, звертаємо увагу цих відділів, які звичайно спізнюються з присилкою вкладок, прислати хоча тепер у місяці грудні всі належитости на час, так, щоб головна канцелярія могла дістати всі вкладки не пізніше як на 29. грудня.

Головна канцелярія У. Н. Союзу.

ТВОРИ АНТОНА РУДНИЦЬКОГО У ВИКОНАННІ СВІТОВИХ АРТИСТІВ

В цьому сезоні декілька артистів світової слави включили в свій репертуар і виконують у своїх концертах твори відомого українського композитора Антона Рудницького, який від 1938-го року живе в Америці. І так славна мадярська піяністка Аґі Ембор (в біжучому сезоні солістка в концертах майже усіх передових симфонічних оркестрів в Америці) грає Рудницького „Сонату" — на мотиви пісень українських Січових Стрільців — яку в 1937 році віданачено першою нагородою на міжнародному композиторському конкурсі в Варшаві. Портуґальський челіст Фавсто Естевес в усіх своїх виступах виконує Рудницького „Концерт для віольончелю і оркестра". Американський струнний квартет Стремблінґ Квартет включив у свій репертуар Рудницького „Перший Квартет", а світової слави польський дириґент Ґреґор Фітельберґ недавно виконував Рудницького „Балетну Сюїту" з симфонічними оркестрами у Штокгольмі, Ослі і Копенгазі.

Як зачуваємо, Антін Рудницький задумує влаштувати в біжучому сезоні у Ню Йорку і Филаделфії свої авторські концерти.

ЧИ ВИ Є ВЖЕ ЧЛЕНОМ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ? ЯКЩО НІ, ТО ПАМ'ЯТАЙТЕ, ЩО ВАМ НЕ МОЖЛИВО ОБІЙТИСЬ БЕЗ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, А НАЙКРАЩЕ І НАЙПЕВНІШЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДАСТЬ ВАМ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ!

На Народний Фонд на 1951 Рік Зложили:

ЛИСТА ч. 21

(по день 24. жовтня 1951.)

КАЛІФОРНІЯ:
Бельмонт: Микола Кіс $10.

КОННЕКТИКАТ:
Бріджпорт: Артим Тимощук $10.
Гартфорд: Яким Романів $10.
Віллімантик: Осередок СУМА $10; По $10: Олександра Виковець; Мирон Дмитришин; Еміліян Дущинський; Іван Громяк; Омелян Граб; Мирон Краковецький; Василь Курник; Петро Лехман; Володимир Лисак; Гнат Мартиняк; Юліян Михайлюк; Володимир Новицький; Трофим Пятничка; Марія Русин; Іван Шпіка; Михайло Шулевський; Степан Тарасюк; Федір Войтків; Параскевія Жебак; по $5: — Юрій Дорош; Микола Каспер; Богдан Матвіїв; Іван Науменко; Василь Тимків; Мирон Зелез.

ІЛЛИНОЙ:
Шікаго: Степан Куропась $50; Ігнат Кутко $40; Роман Смук $25; Василь Іващук $20; Остап Держко $15; По $10: Степан Бурдулик; Михайло Дереч; Юлія Дубицька; Юліян Дубицький; Павліна Гаврон; Павло Головатий; Павло Гринчишин; Кирило Ільчишин; Василь Керичинський; Ілько Козак; Микола Левчаник; Петро Мацько; Филимон Маркевич; Панько Маршалок; Василь Матвіїв; Йосиф Пляцушок; Іван Снігір; Іван Цолтан; Михайло Улячний; Петро Василів; Василь Ваків; по $5: Олекса Чучман; Юліян Герасинюк; Дмитро Кушніренко; Роман Леськів; Теодор Войтович.
І. Газель Крест — Михайло Патронік $10.

КЕНТУКИ:
Глазґоу: д-р Михайло Наболотний $10; д-р Тамара Наболотна $10; Кароліна Шемчук $5.

МАССАЧУСЕТС:
Бостон: Федір Григоренко $10; Марта Григоренко $10.
Гротон: Порфір Дрейд $10.

МІШІГЕН:
Дітройт: Яків Ремінний $5.
Гемтремк: Василь Чикаловський $10.
Ланір: д-р Е. Лебедович $10.
Норт Порт: Андрій Процак $10.
Роялль Оук: А. Чеганський $1.

НЕБРАСКА:
Омага: По $10: Мікс Депа; Василь Дидик; Дмитро Грисьо; Мирон Стеців; Михайло Іванюк $5.

НЮ ДЖЕРЗІ:
Кемден: Еміль і Марія Смішкевич $26.
Ірвінґтон: Степан Дзюбатий $10; Ілля Карапінка $10.
Джерзі Сити: Беатріче Білобрам $25; по $10: Євгенія Смішкевич; Іван Яцусь; Осип Смішкевич $10.
Манвил: Ілля Шеґера $10; Павло Воробій $10.
Нюарк: По $10: Теодор Богдан; Андрій Кашубинський; Теофіль Кульчицький; Юліян Муссаковський; д-р Богдан Олесницький; Богдан Шаранович; Михайло Шавало; д-р Микола Терлецький; д-р Ярослав Восвідка; Іван Ілемський — збірка на хрестинах у п. Павла Коваля в Гемстед $23 (на неї зложили: Синчишин Теодор $10; І. Ілемський $5; Омелян Романів $3; по $2: Іван і Ольга Кутий, Т. Гіскей, Василь Стефанишин і Омелян Рудницький; по $1: Антоніна Мілер і Василь Горін); Константин Боднарук $3.
Пассейк: Василь Палюх $10.

НЮ ЙОРК:
Асторія, Л. Ай.: Володимир Базюк $5.
Бінгамтон: Іван Іванейко $20; Пилип Пиріг $9; по $5: Іван Писанчин; о.о. Василіяни; Степан Коган $2; по $1: Лена Балокірова; Семен Поточняк; Наталка Рудий $1.50; Михайло Дешевий $0.50.
Бруклин: Александер Сидоряк $10; Іван Дзівак $5; Н. Стефанко $15.
Боффало: Український Клюб „Наша Хата" $12; по $10: Павло Відний; Іван Білинський; Омелян Вула; Василь Губкович; Теофіля Конотопська; Юрій Лаврівський; Петро Перцак; д-р Євген Стецьків; Роман Тершаковець; по $5: Василь Бейґер; Станислав Ходан; Євген Романишин.
Коговз: Богдан Береза $10; Григорій Кушнір $10.
Гемстед, Л. Ай.: Теодор Сенчишин (даток на хрестинах) $10.
Джемейка: д-р Нестор Процик $10.
Лонг Айленд Ситі: Андрій Волосенко $10.
Ню Гайт Парк: Іван Лака $10.
Ню Йорк Ситі: Остап Балабан $15; по $10: Зенон Куровицький; Михайло Іванишин; Константин Кузьменко; Ярослав Склепкевич. д-р Константин Олексюк $5.
Софферн: Інж. Стефан Гаврилюк $10; Модест Кливак $5.
Сиракюз: Іван і Марія Заваликут $25; Марія Вілейкович $10.

ОГАЙО
Синсинето: Д-р Михайло й Неоніля Сайкевич $10; Іван А. Демер $25.
Клівленд: Роман Міхняк $10; Трифон Лесів $5.
Лейквуд: Іван Клек і Іван Жиґа — по $10.

ПЕНСИЛВЕНІЯ:
Брістоль: Василь Антіш і Іван Розат — по $5.
Нортгемптон: о. Теодор Багатюк $10
Филаделфія: по $10: Михайло Галамай — Йосиф Ненич; о. Микола й Анна Левицькі $1.
Пітсбурґ: Ворис Чорненко $10.
Скрентон: Михайло Стасишин $5.

РОВД АЙЛЕНД:
Пакокет: Августин Юзвяк і Петро Сошик по $10.

ВИРДЖІНІЯ:
Арлінґтон: о. Юрій Гулей $10.

Ukrainian Congress Committee of America,
P. O. Box 721, Church St. Annex

• РОЗШУКИ •

Я, **ЛІДА ГАВРИЛІВ**, з дому Ліда **САЄНКО**, пошукую рідних та знайомих. Прошу зголошуватись на адресу:

LIDA HAWRYLIW
1829 Cadillac Road,
Windsor, Ont., Canada

КАЛЕНДАР—АЛЬМАНАХ
УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ
НА 1952 РІК!

Альманах УНСоюзу—це велика на 160 сторін книга в мистецькій окладинці та на прекрасному папері. В ній, крім календаря на 1952-гий рік із зазначенням всіх українських та американських церковних і національних свят та крім історичного календаря, поміщені численні вірші, оповідання, спомини та статті визначних авторів.

Ціна Календаря, не зважаючи на величезні кошта видання, ТІЛЬКИ ОДИН ДОЛЯР!

Тому, що тираж Календаря обмежений — поспішайте із замовленням! Члени УНС можуть замовляти Календар у своїх Відділах. Безпосередні замовлення висилати разом з грошевою належитістю на адресу:

SVOBODA, P. O. Box 346, Jersey City 3, N. J.

ЗАМОВЛЕННЯ

Прохаю вислати мені ____ примірників Календаря У. Н. Союзу на 1952 рік, за що долучую $______

(Виповніть по-англійськи!)

Ім'я і прізвище ________________________

Адреса: ________________________
(№ & Street) (City) (State)

____

________________ ________________
(Date) (Signature)

ХРОНІКА УВАН у ЗДА

1. Вийшов і розсилається Другий науковий Збірник УВАН в ЗДА англійською мовою, що містить статті Д. Дорошенка, Н. Кордиш, Т. Чижевського, О. Оглоблина, С. Парамонова, Ю. Шереха, П. Одарченка, Ю. Решетара та ін.

2. 20 листопада до УВАН в Ню Йорку завітав Голова Представництва УНРади д-р С. Витвицький, який мав розмову з присутніми Членами Управи УВАН та секретаріяту. Д-р Витвицький поінформував про діяльність УНРади і підкреслив необхідність співпраці політичного представництва з колами інтелектуалістів. Проф. Ветухів поінформував д-ра Витвицького про роботу УВАН у ЗДАмерики, яка, об'єднуючи учених — політичних еміґрантів — протистоїть Академії Наук УССР у Києві.

3. Проф. Даміян Горняткевич обраний в дійсні члени УВАН.

4. Ряд українських учених, членів УВАН, дістали змогу працювати за фахом в американських Університетах і Наукових Інститутах.

5. Співпрацюючи далі з Фундацією Форда в попередньому напрямі, Управа УВАН дістала від Фундації Форда дальшу допомогу $5.000 (через Східньо-Европейський Фонд, що раніше мав назву Фонда „Вільної Росії").

Часопис „Свобода" повинен знаходитися в кожній українській хаті.

ПОДЯКА

У вересні ц. р. я позичив літературну хрестоматію (шкільне видання 20 р.). При нещасливих обставинах книжка була втрачена. Її власник, письменник Зосим Дончук, від запропонованої винагороди ласкаво відмовився. Уважаю за свій обов'язок відзначити шляхетний вчинок письменника З. Дончука і при цій нагоді складаю йому прилюдну подяку

Яр Славутич

(ог.)

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

БОСТОН, МАСС. — Повідомляється, що **річні збори** Тов. ім. Евгена Коновальця, від. 238, відбудуться в неділю, 30. грудня, зараз по Сл. Божій, в церковній галі, 136 Arlington St. Проситься всіх членів хоча раз в рік численно явитись. Буде звідомлення уряду за 1951, вибір уряду на 1952 р., а теж є інші справи до полагодження. Проситься всіх членів, що спізнюються з плаченням вкладок, заплатити цего місяця якнайскорше, бо відділ мусить висилати всі належитості за членів найдалі до 25. грудня. Хто ще не є в Союзі повинен прибути на збори і вписатися в члени нашого Союзу. — П. Мороз, гол.; П. Попович, кас.; М. Давискиба, секр.

КІРКЛЕНД ЛЕЙК, ОНТ. — Повідомляється членство відділу 446, що **річні збори** відбудуться в неділю, 30. грудня, в год. 2-ій пополудні, в домівці У.Н.О., 54 McCamus Ave. Обовязком всіх членів прибути точно на означений час. — М. Завалій, предс.; М. Товтрівський, секр.

КЛІВЛЕНД, О. — **Річні збори** Бр. св. Василія Великого, від. 364, відбудуться у вівторок, 1-го січня 1952 р., в 2-ій год. пополудні, в У.Н. Домі, 3161 E. 93. вул. Всі члени повинні прийти, бо буде річне звідомлення уряду і вибір уряду на 1952 рік. Хто ще довгує вкладки, повинен їх вирівняти. Просимо прийти і розкупити Каледарі Союзу, які мають багато цікавого матеріялу до читання. — Е. Білецький, секр.

КЛІВЛЕНД, О. — **Річні збори** Тов. Сокіл, від. 336, відбудуться в неділю, 30. грудня, в год. 1-ій пополудні, в У. Н. Домі (basement). Проситься всіх членів прибути обовязково на збори, вирівняти членські вкладки та взяти участь у виборі уряду на 1952 рік, як рівнож вислухати звіти уступаючого уряду. — І. Степанек, предс.; С. Постолюк, заст.; І. Кісіль, фін. секр.

БІНГЕМТОН, Н. Й. — Тов. Запорозька Січ, від. 21, повідомляє, що **річні збори** відбудуться 29. грудня в год. 7:30 ввечорі під ч. 43 Downs Ave. в Народнім Домі. Проситься всіх членів конечно прибути на ці збори, бо буде вибір уряду на 1952 рік, та звіти уряду і контролі за 1951 р. Довгуючих членів проситься вирівняти свою залеглість за цей рік. Члени, що не виповнять свій довг, будуть суспендовані. — М. Гулячок, предс.; С. Садовець, кас.; П. Садовець, секр.

ГАРТФОРД, КОНН. — **Річні збори** відділу 277 відбудуться в неділю, 30. грудня, в церковній галі, в год. 2-ій попол. В програмі зборів звіт управи і контр. комісії та вибір уряду на 1952 рік. Просимо всіх членів явитися. — В. Дерлиця, пр.; А. Стефанів, секр.

СКРЕНТОН, ПА. — Від. 123 повідомляє, що **річний мітинг** відбудеться 30. грудня в галі прав. церкви зараз по Сл. Божій в 12. год. Проситься всіх членів прийти конечно і заплатити вкладки. Хай ніхто не чекає, що секретар прийде до хати по вкладку. Наш секретар тепер хворий і ми мусимо вибрати іншого секретаря. На цих зборах контроля дасть звіт. — Т. Назар, М. Волощук, Г. Гусениця.

ДЖЕРЗІ СИТІ, Н. ДЖ. — **Річні збори** Вр. св. Івана Хрестителя, від. 270, відбудуться в суботу, 29. грудня, в год. 7-ій ввечорі, в У. Н. Домі. Обовязком кожного члена прибути на збори, вислухати звіти урядників, а опісля вибрати уряд на 1952 р. Після зборів можна вирівняти залеглі справи, а відтак будуть піднесені нові справи для добра Братства. — Н. Заяць, предс.; Н. Пігура, фін. секр.-кас.; В. Бутховськой, рек. секр.

НЮ ГЕЙВЕН, КОНН. — Від. ім. премієра Волошина ч. 414 повідомляє, що **річні збори** відбудуться в неділю, 30. грудня, в 12. год. вполудне під ч. 563 George St. Проситься всіх членів прийти на збори, вирівняти свої залеглі вкладки, а також вислухати звідомлення урядників за 1951 рік, та вибрати уряд на 1952 рік. — І. Голубович, предс.; Р. Рондяк, кас.; Г. Врезіцка, секр.

ВЕСТ ПУЛМАН, ІЛЛ. — На зборах Сестр. Рожд. Пресв. Богородиці, від 216, 9. грудня вибрано одноголосно на 1952 рік такий уряд: П. Мацях, предс.; О. Гавришків, заст.; Р. Білик, кас.; А. Олещук, рек. секр.; А. Сосновська, фін. секр.

АНСОНІЯ, КОНН. — Тов. Запорозька Січ, від. 67, повідомляє своїх членів, що 9-го грудня вибрано на 1952 рік такий уряд: І. Патуляк, предс.; І. Хіровський, кас.; В. Пепюк, рек. секр.; І. Циріг, фін. секр. Адреса: 64 Rufus St., Ansonia, Conn.

СТЕППЛЕТОН, Н. Й. — Вр. св. Арх. Михаїла, від. 211, повідомляє, що на річних зборах дня 8. грудня вибрано такий уряд на 1952 рік: Р. Почтар, предс.; М. Гранківський, заст.; П. Телешевський, кас.; Р. Федірка, заст.; Т. Соколовський, секр.; І. Макар, заст.; контрольори: С. Дзера і Д. Фостик, комітет хворих: П. Тіцький, Т. Кузенько. Також повідомляється членів, що збори відбуватимуться в другу неділю по першім в галі, де звичайно, в год. 2:30 пополудні.

МІННЕАПОЛІС, МІНН. — Річні збори від. 345 відбудуться 30. грудня в год. 12-ій (по Сл. Божій) в галі під церквою св. Михаїла, 505 — 4th St. N. E. Просимо всіх членів прийти на час. — Управа.

ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ

МИХАЇЛ ЯРЕМА, член від. 147 У. Н. Союзу в Алентавн, Па., помер у 66. році життя дня 9. грудня 1951 р. Покійний уродився в Городищах, пов. Тернопіль, Україна. До УНС вступив в 1917 р. Полишив в смутку жінку Михалину, дві дочки Брониславу і Юлію, 4 синів Івана, Володимира, Стефана і Михайла, та 5 внуків. Похорон відбувся 12. грудня з погребового заведення до укр. прав. церкви, при участи родини та членів УНС, а відтак на укр. прав. цвинтар на Фулертон, Па. — В. И. П.!

І. Федорак, секр.

МИКОЛАЙ ПОГЛОД, довголітній член Тов. Запорозька Січ, від. 75 У. Н. Союзу в Дітройт, Міш., помер 12. грудня 1951 р. Покійний родився в селі Старі Стрілчі, пов. Бібрка, проживши 83 роки. Полишив в смутку дорослих дітей, Стефана, Івана, Марію і Анну. Похорон відбувся 15. грудня з погребового заведення, при участи родини, членів та знайомих, до церкви св. Івана Хрестителя, а відтак на Holly Cross Cemetery. — В. И. П.!

Г. Ясінський.

У двадцятьліття смерти
бл. п. Д-ра **ОСТАПА МАКАРУШКИ**
відправиться **Поминальне Богослуження** в неділю, 30-го грудня 1951, о 12-ій годині, в церкві св. Юрія в Ню Йорку, на яке Рідних, Приятелів і Знайомих запрошують

Дружина, діти і внуки.

Пошукую

Вступайте в члени У. Н. Союзу

ТАРЗАН, ч. 2738. Провідник дає наказ.

„Чого шукаєте в країні Гесі, ви, чужоземні?" — запитав він глухим голосом. — „Шукаємо двох жінок з нашого товариства" — відповів Тарзан.

— „Я Отаму, начальник вояків гесійських" — промовив. — „А ти хто?"

— „Я Тарзан з країни малп" відповів Тарзан.

„Ви опинилися під владою Сутена, короля гесійців". — сказав Отаму. — Затримай свою зброю і йди за мною".